

Seat No. : _____

AE-112

August-2021

M.A., Sem.-IV

511 : Economics (Rural Development and Planning)

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 50

સૂચના : (1) 1 થી 8 પ્રશ્નોના માર્ક્સ સરખા છે. (ગમે તે ત્રણના જવાબ લખો.)
(2) પ્રશ્ન 9 ફરજિયાત છે.

1. આર્થિક વૃદ્ધિ અને વિકાસનો અર્થ આપી બંને વચ્ચેનો તફાવત સમજાવો.
2. આર્થિક વિકાસના અવરોધોની ચર્ચા કરો.
3. ગ્રામીણ વિકાસનો અર્થ આપી ગ્રામીણ વિકાસનું મહત્ત્વ સમજાવો.
4. ગ્રામીણ વિકાસના અભિગમ ચર્ચો અને ગ્રામીણ વિકાસના અવરોધો સમજાવો.
5. ગ્રામીણ વિકાસનું ગાંધીજીનું મોડેલ ચર્ચો.
6. ગ્રામ્ય ગરીબી સમસ્યા, પ્રમાણ અને વિશ્લેષણ ચર્ચો.
7. ગ્રામીણ વિકાસની સમસ્યાઓ ચર્ચો.
8. ગ્રામીણ વિકાસમાં પર્યાવરણની જાળવણી માટેની જુદી-જુદી યોજનાની ચર્ચા કરો.

- (1) શું આર્થિક વૃદ્ધિ અને આર્થિક વિકાસ એક સરખા ખ્યાલ છે ?
 (A) હા (B) ના
 (C) નક્કી નથી (D) બધા
- (2) અર્થશાસ્ત્રીઓના મત મુજબ ગ્રામીણ વિકાસ એટલે
 (A) આવકમાં વધારો (B) આત્મનિર્ભર
 (C) બિલ્ડિંગમાં વધારો (D) રોડ-રસ્તામાં વધારો
- (3) શહેરીકરણની સમસ્યા મુખ્યત્વે _____ ને કારણે ઉભી થાય છે.
 (A) નીચી GDP (B) નીચો કુળાવો
 (C) ઓછી ગરીબી (D) ઓછી રોજગારી
- (4) ગ્રામીણ અર્થતંત્રએ સામાન્ય રીતે _____ આધારિત અર્થતંત્ર છે.
 (A) કૃષિ (B) ઉદ્યોગ
 (C) વિદેશ (D) બધા
- (5) _____ અસમાનતા સમજાવવા માટે મીડોલે બેકવોશ અને સ્પ્રેડ અસરોના શબ્દ પ્રયોગ કર્યા છે.
 (A) આંતરિક (B) રાષ્ટ્રીય
 (C) પ્રાદેશિક (D) વ્યક્તિગત
- (6) મનરેગા યોજના કયા વર્ષમાં શરૂ થઈ ?
 (A) 2000 (B) 2010
 (C) 2005 (D) 2012
- (7) કઈ યોજના હેઠળ HDI સૌપ્રથમ પ્રકાશિત થયો ?
 (A) પંચવર્ષીય યોજના (B) નીતિ આયોગ
 (C) UNDP (D) WTO
- (8) સરકારે માનવસંશોધનના વિકાસ માટે _____ માં વધારે ખર્ચ કરવું જોઈએ.
 (A) સામાજિક સેવાઓ (B) આર્થિક સેવાઓ
 (C) વહીવટી સેવાઓ (D) આરોગ્ય સેવાઓ

Seat No. : _____

AE-112

August-2021

M.A., Sem.-IV

511 : Economics

(Rural Development and Planning)

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 50

Instructions : (1) **1 to 8** questions carry equal marks. (Write any **three**)
(2) Question **9** is **compulsory**.

1. Explain meaning of economic growth and development differentiate between economic growth and development.
2. Explain the obstacles to economic development.
3. Discuss the concept of Rural development and importance of rural development.
4. Explain Approaches of Rural Development and barriers of rural development.
5. Discuss Gandhiji's model of rural development.
6. Discuss Rural Poverty Problem, Proportion and Analysis.
7. Discuss Problems of Rural Development.
8. Discuss various rural development schemes to protect environment.

9. Give right options from below : (Write **Four**)

8

- (1) Are economic growth and economic development same concepts ?
(A) Yes (B) No
(C) Not sure (D) All above
- (2) According to economists, rural development means
(A) Increase in income (B) Self-reliant
(C) Increase in building (D) Increase in roadways
- (3) Urbanization problem created mainly because of _____.
(A) Lower GDP (B) Lower Inflation
(C) Lower poverty (D) Lower employment
- (4) Rural economy is normally _____ based economy.
(A) Agriculture (B) Industry
(C) Foreign (D) All above
- (5) To explain the _____ inequalities Myrdal has used notions of backwash and spread effects.
(A) Internal (B) National
(C) Regional (D) Personal
- (6) In which year did the MNREGA scheme start ?
(A) 2000 (B) 2010
(C) 2005 (D) 2012
- (7) Under which program HDI was published first time ?
(A) Five year planning (B) NITI Aayog
(C) UNDP (D) WTO
- (8) Government should spend more in _____ for development of human resource.
(A) Social Services (B) Economic Services
(C) Administrative Services (D) Health Services